

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	5Cdo/131/2024
Identifikačné číslo spisu:	1722200928
Dátum vydania rozhodnutia:	14.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Jana Bajánková
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:1722200928.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Jany Bajánkovej a členov senátu JUDr. Jozefa Kolcuna, PhD. a JUDr. Eriky Zajacovej, v spore žalobcu: 1/ I. I., nar. XX. X. XXXX, K., X. XXX/XX, 2/ S. Š., nar. XX. XX. XXXX, K., X. XXX/XX, 3/ O. D., nar. XX. XX. XXXX, J., J. XXXX/XX, 4/ Mgr. S. I., nar. X. X. XXXX, Š., T. XXX/X, zastúpení: Advokátska kancelária Ivan Syrový, s.r.o., Bratislava, Kadnárova 83, IČO: 47 232 765, proti žalovanej: V. T., nar. X. X. XXXX, zomr. XX. X. XXXX, naposledy bytom J., I. XXXX/XX, dedičia: 1/ Ing. C. T.Á., nar. XX. XX. XXXX, J., C. XXXX/XX, 2/ MUDr. C.Á. T., nar. XX. XX. XXXX, J., O. XXXX/XXB, 3/ MUDr. Ľ. G., nar. XX. XX. XXXX, J., I. L. XXXX/X, 4/ Ing. O. T.Á., nar. XX. XX. XXXX, J., T. XXX/X, 5/ Ing. Mgr. C. T.M., nar. XX. XX. XXXX, J., B. XXXX/X, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam, ktorá sa viedla na Okresnom súde Pezinok pod sp. zn. 45C/26/2022, o dovolaní žalobcov proti rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. apríla 2024 sp. zn. 16Co/85/2023, takto

rozhodol:

V dovolacom konaní pokračuje na strane žalovanej - V. T., zomrelej XX. I. XXXX s dedičmi Ing. C. T., MUDr. C. T., MUDr. Ľ. G., Ing. O. T. a Ing. Mgr. C. T..

Dovolanie z a m i e t a.

Žalovaným náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Pezinok rozsudkom č. k. 45C/26/2022-344 zo dňa 1. 6. 2023 žalobu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 % voči spoločnej a nerozdielnej povinnosti žalobcov 1/ až 4/. V odôvodnení uviedol, že žalobou podanou dňa 17. 5. 2022 sa žalobcovia 1/ až 4/ domáhali určenia, že sú podielovými spoluvlastníkmi spoluvlastníckeho podielu každý o veľkosti 1/4 k nehnuteľnostiam zapísaným Okresným úradom Pezinok, katastrálny odbor, pre katastrálne územie K., na liste vlastníctva č. XXX, pozemok parcely registra „E“ parcela č. 1231/1 o výmere 601 m², orná pôda a na liste vlastníctva č. XXXX, pozemky parcely registra „C“, parcela č. 1215/87 o výmere 613 m², orná pôda a parcela č. 1215/145 o výmere 647 m², orná pôda (ďalej tiež „sporné nehnuteľnosti“) a zároveň sa domáhali určenia, že žalovaná nie je výlučnou vlastníčkou týchto nehnuteľností.

1.1. Žalobu odôvodnili tým, že sú vlastníkmí sporných nehnuteľností každý v jednej štvrtine k celku, pričom nadobúdaci titul, v zmysle ktorého odvodzujú svoje vlastnícke právo, je rozhodnutie Štátneho notárstva Bratislava - vidiek v Bratislave, zo dňa 30. 9. 1985 pod č. 1105 v dedičskej veci po poručiťke S. I., zomr. dňa X. XX. XXXX, v zmysle ktorého nehnuteľnosti zapísané na liste vlastníctva č. XXX (v súčasnosti nehnuteľnosti na listoch vlastníctva č. XXX a č. XXXX, katastrálne územie K.) prešli do vlastníctva žalobcom 1/ a 2/ a právnym predchodcom žalobcov 3/ a 4/. Nahliadnutím do katastra zistili, že na listoch vlastníctva č. XXX a č. XXXX je zapísaný duplicitný vlastník, ktorým je žalovaná, ktorá titul nadobudnutia odvádza od rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 7C/212/92, zo dňa 16. 3. 1993. V zmysle predmetného rozsudku malo dôjsť k určení vlastníckeho práva v prospech žalovanej, a to okrem iného aj k pozemku v katastrálnom území K., parcela č. 1231 - rola „X. T.“, vo výmere 640 štv. siah v celosti. Ozrejmili, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom tejto žaloby, patrili pod parcelu č. 1231, k čomu priložili identifikáciu parciel zo dňa 23. 11. 2021, z ktorej je zrejmé rozčlenenie parciel. Rozsudok Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 7C/212/92 považovali za absolútne neplatný, nakoľko mu predchádzalo rozhodnutie Štátneho notárstva Bratislava zo dňa 30. 9. 1985, a teda bolo zrejmé, že nehnuteľnosti majú svojich vlastníkov, s ktorými sa v konaní vedenom pod sp. zn. 7C/212/92 nekonalo. Zároveň poukázali na skutočnosť, že žalobca 3/ a právny predchodca žalobkyne 4/ nehnuteľnosti reálne užívali a to na nájom poľnohospodárskych pozemkov v zmysle nájomnej zmluvy zo dňa 2. 1. 2012. Dodali, že predmetné nehnuteľnosti užívalo až do roku 1992 Poľnohospodárske družstvo K., ktoré následne zápisnične dňa 24. 9. 1992 vyčlenilo tieto pozemky pre žalobcov, resp. ich právnych predchodcov a nie pre žalovaných.

1.2. Súd prvej inštancie mal za to, že duplicitu vlastníckeho práva je možné odstrániť rozhodnutím súdu, ktorým by určil vlastníctvo žalobcov k dotknutej nehnuteľnosti a určenie neexistencie vlastníctva žalovanej je nadbytočné.

1.3. Súd prvej inštancie konštatoval, že medzi stranami konania bolo nesporné, že nehnuteľnosti, ktoré sú predmetom žaloby, pôvodne tvorili parcelu č. 1231 zapísanú v pozemkovoknižnej vložke č. 619, katastrálne územie K., ktorej pôvodnou vlastníčkou bola I. N., rod. G., pričom žalobcovia v konaní tvrdili svoje vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, ktoré odôvodňovali viacerými nadobúdacími titulmi. V prvom rade žalobcovia odvodzovali svoje vlastnícke právo od vlastníckeho práva svojej právnej predchodkyne, keď mali za to, že nehnuteľnosť nadobudli dedením po poručiťke S. I., rod. J.. Súd prvej inštancie primárne uviedol, že vo výroku samotného rozhodnutia o prejednaní dedičstva je predmet dedenia identifikovaný ako nehnuteľnosť zapísaná na liste vlastníctva č. XXX - poľnohospodárska pôda združená v socialistickej organizácii - parcela č. 1215. Zdôraznil, že v rozhodnutí o dedičstve sa parcela č. 1231 vôbec neuvádza, pričom v konaní nebolo preukázané, že by pozemky parcela č. 1215 a parcela č. 1231 boli identické (prípadne aspoň čiastočne identické), alebo že by pozemok parcela č. 1231 bol súčasťou pozemku parcela č. 1215. Sekundárne poukázal na to, že samotné dedičské rozhodnutie, keď vlastnícke právo poručiťky k predmetu dedenia je sporné, pre preukázanie nadobudnutia vlastníckeho práva dedením nepostačuje. Pre nadobudnutie vlastníckeho práva dedičmi S. I. bolo nevyhnutné preukázať, že práve S. I. v čase smrti svedčilo vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam. Uviedol, že v tejto súvislosti vyvstala otázka, na základe akého titulu bolo zapísané výlučné vlastnícke právo S. I. (keď na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/1974 bolo zapísané výlučné vlastnícke právo I. I., manžela S. I.). Dal do pozornosti, že z listu vlastníctva č. XXX vyplynula existencia rozhodnutia D 150/79, samotné rozhodnutie o prejednaní dedičstva po poručiťovi I. I., ktoré by preukazovalo nadobudnutie vlastníckeho práva S. I. však v spise absentuje. Katastrálny odbor Okresného úradu Pezinok k odpovedi na dopyt súdu doručil do spisu všetky súvisiace listy vlastníctva, pozemkovoknižné vložky, nadobúdacie tituly, na základe ktorých boli vykonávané zmeny v osobách vlastníkov okrem jediného, a to práve nadobúdacieho titulu preukazujúceho vlastnícke právo S. I.. I. I. zomrel dňa XX. X. XXXX, S. I. zomrela dňa X. XX. XXXX. Ak by však nehnuteľnosť bola predmetom dedenia po I. I., nededila by len S. ako manželka, ale aj deti poručiťa. Záverom poznamenal, že bez ohľadu na pochybnosti ohľadom spôsobu prechodu vlastníckeho práva z I. I. na S. I., bolo na žalobcov preukázať aj nadobudnutie vlastníckeho práva I. I..

1.4. Súd prvej inštancie uviedol, že žalobcovia ďalej tvrdili nadobudnutie vlastníckeho práva svojim právnym predchodcom I. I., a to na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/1974, zo dňa 12. 6. 1974. Stotožnil sa s názorom žalovanej o nemožnosti extenzívneho výkladu výroku rozsudku, keď poukázal na skutočnosť, že rozsudok jednoznačne určil vlastnícke právo

právneho predchodcu žalobcov I. I. k nehnuteľnosti vedenej v EN pod parcelným č. 1215, katastrálne územie K., pričom však predmetom konania je vlastnícke právo k nehnuteľnostiam, ktoré podľa vyjadrenia samotných žalobcov boli pôvodne parcelou č. 1231, pričom z výroku rozsudku (a napokon ani z jeho odôvodnenia) nevyplývalo, že by súd rozhodoval o parcele č. 1231. Dospel preto k záveru, že v prípade zápisu vlastníckeho práva I. I. katastrom na základe rozsudku sp. zn. 9C/43/1974 sa jednalo o nesprávny postup. V predmetnej parciálnej otázke preto záverom uviedol, že rozsudok Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/1974 nepreukazuje nadobudnutie vlastníckeho práva I. I. k parcele č. 1231, katastrálne územie K..

1.5. Ďalej súd prvej inštancie konštatoval, že žalobcovia v jednom zo svojich písomných podaní tvrdili, že I. I. a S., rod. J., v roku 1942 odkúpili nehnuteľnosť s parcelným č. 1231, katastrálne územie K., v pozemkovoknižnej vložke č. 619, od bývalej vlastníčky I. N., avšak toto svoje tvrdenie žiadnym spôsobom nepreukázali, práve naopak, vyvracia ho skutočnosť, že peňažné prostriedky, ktoré mali predstavovať kúpnu cenu, zaplatili Štátnemu pozemkovému úradu a nie I. N..

1.6. Pri ďalšej žalobcami uvádzanej argumentačnej línii nadobudnutia vlastníckeho práva, a to vydržaním vlastníckeho práva právnymi predchodcami žalobcov, mal súd prvej inštancie za to, že podmienky vyžadované zákonom pre nadobudnutie vlastníckeho práva vydržaním neboli splnené. Dôvodil, že právní predchodcovia sa síce chopili držby sporných pozemkov v roku 1942, ale zo zápisnice nepochybné vyplynulo, že mali vedomosť, že sa jedná o púhe užívanie nehnuteľností a nie o prevod vlastníckeho práva k nim.

1.7. Po vyhodnotení vykonaného dokazovania a po právnom posúdení veci súd prvej inštancie dospel k názoru, že žalobcovia nepreukázali žiaden nadobúdací titul pre vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, preto za použitia § 132 ods. 1, § 132a ods. 1, § 133, § 134 ods. 1, ods. 3, § 135a ods. 1, ods. 4 a § 868 Občianskeho zákonníka, § 116 ods. 1, ods. 2, § 145 ods. 1, ods. 2 a § 566 ods. 1, ods. 2 zákona č. 141/1950 Sb. žalobu zamietol. Dodal, že predmetom konania bolo posúdenie existencie vlastníckeho práva žalobcov, nebolo ním určenie vlastníckeho práva žalovanej alebo jeho neexistencie (pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v tejto časti žalobného petitu).

1.8. O trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 CSP a priznal žalovanej voči žalobcom 1/ až 4/ nárok na náhradu trov konania, keďže bola vo veci úspešná.

2. Krajský súd v Bratislave rozsudkom zo dňa 30. apríla 2024 sp. zn. 16Co/85/2023 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil podľa § 387 ods. 1 CSP. Odvolací súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi závermi uvedenými v rozsudku súdu prvej inštancie a v podrobnostiach naň poukázal.

2.1. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí odvolací súd konštatoval, že súd prvej inštancie správne poukázal na skutočnosť, že v prípade, ak sa žalobcovia domáhali určenia vlastníckeho práva k derivátom parcely č. 1231, vedeným na listoch vlastníctva č. XXX a č. XXXX, v katastrálnom území K., práve na nich spočívalo v rámci argumentačnej línii založenej na titule dedenia po poručiťke S. I., rod. J. dôkazné bremeno preukázať, že menovanej v čase smrti svedčalo vlastnícke právo k dotknutým nehnuteľnostiam. Za nedôvodnú považoval námietku žalobcov, že ak notár rozhodol kto je dedičom a kto poručiťkom, musel vychádzať z objektívneho stavu, z ktorého dôvodu už samotné rozhodnutie Štátneho notárstva o dedičstve dostatočne preukazuje, že ich právnej predchodkyňi S. I. patrilo vlastnícke právo k predmetným nehnuteľnostiam. Nakoľko vlastníctvo dotknutých pozemkov menovanou poručiťkou bolo v konaní sporné, dedičské rozhodnutie po poručiťke nebolo samo o sebe spôsobilé preukázať tento žalobcami tvrdý titul nadobudnutia vlastníckeho práva. Odvolací súd v zhode s argumentáciou žalovanej dospel k záveru, že žalobcovia v konaní primárne nepreukázali rozhodnú skutočnosť a to, že predmetné nehnuteľnosti, pôvodne zapísané v pozemkovoknižnej vložke č. 619 pod parcelným č. 1231, v katastrálnom území K., boli totožné s parcelou č. 1215 vedenou na liste vlastníctva č. XXX v rovnakom katastrálnom území, vlastníctvo ku ktorej nadobudol I. I. na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/74, zo dňa 12. 6. 1974 a ktorá bola následne aj predmetom dedenia po jeho manželke S. I. v roku 1985 (rozhodnutie Štátneho notárstva Bratislava - vidiek č. k. D 1051/85-8, právoplatné dňa 12. 7. 1985).

2.2. V súvislosti so žalobcami namietanou absenciou posúdenia vlastníckeho práva žalovanej skonštatoval, že bolo úlohou súdu prvej inštancie len posúdenie existencie vlastníckeho práva žalobcov, nie existencie vlastníckeho práva žalovanej, a teda ani žalobcami namietanej nulitosti rozsudku

Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 7C/212/1992, ktorým bolo určené vlastnícke právo V. T. k sporným nehnuteľnostiam.

2.3. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP a § 262 ods. 1 CSP tak, že žalovanej, ktorá mala v odvolacom konaní plný úspech, priznal proti žalobcom 1/ až 4/ plný nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

3. Proti rozsudku odvolacieho súdu podali dovolanie žalobcovia, prípustnosť ktorého odôvodnili poukazom na § 420 písm. f) CSP. Dovolatelia namietali, že rozhodnutie je zmätočné a arbitrárne z dôvodu, že napriek tomu že žalobcovia v konaní predložili všetky relevantné dôkazy ohľadom nadobudnutia vlastníckeho práva, vrátane dôkazov k úhrade kúpnej ceny, súd od nich požaduje naďalej preukázanie ďalších relevantných skutočností svedčiacich o vlastníckom práve v prospech rodiny I.. Na druhej strane dôkazy, ktoré predložila žalovaná si súd osvojil a nepovažoval za potrebné, aby žalobkyňa preukazovala ďalšie rozhodujúce skutočnosti svedčiace o jej vlastníckom práve. Poukázali na to, že súd sa vôbec nevysporiadal so skutočnosťou, že žalovaná odvodzuje svoje vlastnícke právo na základe neskoršieho rozhodnutia ako žalobcovia, pričom toto rozhodnutie je potrebné považovať za nulité, nakoľko v tomto konaní sa nekonalo s vlastníkmi nehnuteľností. Poukázali na to, že ich vlastnícke právo bolo zapísané do katastra na základe dedičského rozhodnutia po ich právnej predchodkyni S. I., teda musela byť vlastníčkou predmetných nehnuteľností. Napriek tomu od nich súd vyžaduje preukázanie vlastníctva svedčiaceho nielen S. I., ale aj jej právneho predchodcu I. I.. V tejto súvislosti namietali nerovnaký prístup k stranám sporu, keď súd od žalovanej nevyžadoval rovnako ďalšie dôkazy na preukázanie jej vlastníckeho práva a mal aj posúdiť platnosť rozsudku 7C/212/92. Nesúhlasili tiež s názorom súdu, ktorým spochybnil postup katastra, ktorý zapísal ich vlastníctvo k parcele č. 1231 na základe rozsudku Okresného súdu Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/1974. Mali za to, že súd dospel k nesprávnemu záveru, pretože ich vlastníctvo potvrdzujú aj výpovede svedkov Š. a I..

4. Žalovaná sa k dovolaniu nevyjadrila.

5. Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 35 CSP) po zistení, že dovolanie podala v stanovenej lehote (§ 427 ods. 1 CSP) strana zastúpená v súlade so zákonom (§ 429 ods. 1 CSP), v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), dospel k záveru, že dovolanie je potrebné zamietnuť.

6. Z listu notárky JUDr. Andrei Rozvadskej zo 16. septembra 2024 vyplýva, že V. T. dňa XX. X. XXXX zomrela (dedičské konanie je vedené pod sp. zn. 21D/335//2024 Dnot 62/2024) a dedičmi po nej sú Ing. C. T.Á., MUDr. C.L. T., MUDr. E.A. G., Ing. O.B. T. a Ing. Mgr. C. T.. Na základe uvedeného najvyšší súd rozhodol v zmysle § 64 CSP o pokračovaní v dovolacom konaní s právnymi nástupcami žalovanej.

7. Dovolatelia považovali rozhodnutie odvolacieho súdu za svojvoľné a arbitrárne, pretože súdy v základnom konaní vyžadovali preukazovanie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti ich právnych predchodcov napriek rozhodnutiam súdu a štátneho notárstva, od žalovanej však žiadne dôkazy prikazujúce jej vlastnícke právo nežiadali. Vyjadrili nesúhlas so skutkovými a právnymi závermi konajúcich súdov z dôvodu, že podľa nich sa tieto závery nezhodujú s vykonanými dôkazmi a boli nesprávne právne posúdené. Dovolací súd preto, vychádzajúc z obsahu dovolania, skúmal existenciu tzv. vady zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP. Ak totiž dovolanie z dovolacieho dôvodu uvedeného v § 420 CSP smeruje proti rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, potom existencia tohto dôvodu, t. j. existencia niektorej z väd uvedených v tomto ustanovení (spôsobujúcich tzv. zmätočnosť rozhodnutia) neznamená len splnenie podmienky prípustnosti dovolania, ale zakladá bez ďalšieho aj jeho dôvodnosť. Dovolací súd pristúpil k posúdeniu argumentačnej udržateľnosti rozhodnutia odvolacieho súdu z pohľadu, či naplnia záruky garantujúce, že výkon spravodlivosti v danom prípade nie je arbitrárny (svojvoľný), teda takého práva strany sporu na odôvodnenie rozhodnutia, ktoré je imanentnou súčasťou práva na spravodlivý proces i práva na súdnu ochranu.

8. Ústavný súd Slovenskej republiky vo viacerých svojich rozhodnutiach, napr. v uznesení sp. zn. III.

ÚS 44/2022 zo dňa 27. januára 2022 uviedol, že arbitrárnosť sa v zásade môže prejavovať vo dvoch podobách. Procesná arbitrárnosť je hrubým alebo opakovaným porušením zásadných ustanovení právnych predpisov upravujúcich postup orgánu verejnej moci, hmotnoprávna (meritórna) arbitrárnosť sa prejavuje ako extrémny nesúlad medzi právnym základom pre rozhodovanie veci a závermi orgánu verejnej moci, ktoré sú vo vzťahu k tomuto právnemu základu neobhájiteľné všeobecne akceptovateľnými výkladovými postupmi. Z judikatúry ústavného súdu tiež vyplýva, že arbitrárnosť (i zjavná neodôvodnenosť rozhodnutí) všeobecných súdov je najčastejšie daná rozporom súvislostí ich právnych argumentov a skutkových okolností prejednávaných prípadov s pravidlami formálnej logiky alebo absenciou jasných a zrozumiteľných odpovedí na všetky právne a skutkovo relevantné otázky súvisiace s predmetom súdnej ochrany, t. j. s uplatnením nárokov a obranou proti takému uplatneniu (napr. IV. ÚS 115/03). Pritom uvedené nedostatky musia dosahovať mieru ústavnej relevancie, teda ich intenzita musí byť spôsobilá porušiť niektoré z práv uvedených v čl. 127 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“). O zjavnú neodôvodnenosť alebo arbitrárnosť súdneho rozhodnutia ide spravidla vtedy, ak sa zistí taká interpretácia a aplikácia právnej normy zo strany súdu, ktorá zásadne popiera účel a význam aplikovanej právnej normy, alebo ak dôvody, na ktorých je založené súdne rozhodnutie, absentujú, sú zjavne protirečivé alebo popierajú pravidlá formálnej a právnej logiky, prípadne, ak sú tieto dôvody zjavne jednostranné a v extrémnom rozpore s princípmi spravodlivosti (III. ÚS 305/08, IV. ÚS 150/03, I. ÚS 301/06).

9. Dovolací súd dospel k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie spĺňa kritériá pre odôvodňovanie rozhodnutí v zmysle § 393 ods. 2 CSP a § 220 ods. 2 CSP z hľadiska formálnej štruktúry a obsahuje aj zdôvodnenie všetkých pre vec podstatných skutkových a právnych otázok. Oba súdy v základnom konaní dospeli k záveru, že žalobcovia nepreukázali žiaden nadobúdaci titul pre vlastnícke právo k sporným nehnuteľnostiam, pričom predmetom konania bolo posúdenie existencie vlastníckeho práva žalobcov, nebolo ním určenie vlastníckeho práva žalovanej alebo jeho neexistencie (pre nedostatok naliehavého právneho záujmu v časti žalobného petitu, týkajúceho sa určenia neexistencie vlastníckeho práva žalovanej). Z odôvodnení oboch rozhodnutí sú zrejmé právne úvahy odvolacieho i prvoinstančného súdu, ktoré viedli k prijatiu konečného záveru v prejednávanom spore. Za procesnú vadu konania podľa § 420 písm. f) CSP nemožno považovať to, že odvolací súd svoje rozhodnutie neodôvodnil podľa predstáv dovolateľa, ale len to, že ho neodôvodnil objektívne uspokojivým spôsobom, pričom to rozhodne nie je tento prípad. V tejto súvislosti považuje dovolací súd za potrebné poznamenať, že odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia nemusí dať odpoveď na všetky odvolacie námietky uvedené v odvolaní, ale len na tie, ktoré majú pre rozhodnutie o odvolaní podstatný význam, ktoré zostali sporné, alebo na ktoré považuje odvolací súd za nevyhnutné dať odpoveď z hľadiska doplnenia dôvodov rozhodnutia súdu prvej inštancie (II. ÚS 78/05). Ako vyplýva aj z judikatúry Ústavného súdu Slovenskej republiky, iba skutočnosť, že dovolateľ sa s právnym názorom odvolacieho súdu nestotožňuje, nemôže viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti jeho rozhodnutia (napr. I. ÚS 188/06).

10. Nespôsobilou založiť prípustnosť dovolania bola aj ďalšia dovolacia námietka žalobcu, ktorá mala spočívať v tom, že súdy oboch inštancií nesprávne vyhodnotili vykonané dôkazy, najmä s akcentom na svedecké výpovede Š. a I..

11. V súvislosti s uvedenou námietkou dovolateľa treba zdôrazniť, že dovolaním nie je zásadne možné úspešne napadnúť hodnotenie dôkazov. Napadnúť možno len výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, pričom nesprávnosť hodnotenia dôkazov, ako to vyplýva zo zásady voľného hodnotenia dôkazov, možno vyvodzovať len zo spôsobu, ako k výsledku súd dospel. Dovolací súd poznamenáva, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Dovolací súd nemôže v dovolacom konaní formulovať nové skutkové závery a rovnako nie je oprávnený preskúmať správnosť a úplnosť skutkových zistení, už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom súde nemá možnosť vykonávať dokazovanie. Dovolaním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi nižšej inštancie, ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a

získovanie skutkového stavu sú teda povolané sudy prvej inštancie a druhej inštancie ako skutkové sudy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho zistil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho získavania (porov. I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod.) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP, avšak dovolací súd uvádza, že tieto vady v prejednávanej veci nezistil.

12. V posudzovanej veci z rozhodnutia odvolacieho súdu (rovnako aj súdu prvej inštancie) je zrejmy jeho myšlienkový postup pri hodnotení dôkazov, výsledkom ktorého bol určujúci skutkový záver, podľa ktorého žalobcovia nepreukázali žiaden nadobúdaci titul preukazujúci vlastnícke právo ich právnych predchodcov. Pokiaľ poukazujú na rozsudok OS Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/74 z 12. 6. 1974, tento vo výroku obsahuje iba zistenie, že I. I. je vlastníkom nehnuteľnosti vednej v EN pod parc. č. 1215, kat. úz. K.. Takto označený pozemok je nedostatočný, pretože absentujú ďalšie údaje, najmä v akej pozemnoknižnej vložke bola parcela vedená. Dovolací súd podotýka, že zákon č. 22/1964 Zb. o evidencii nehnuteľností (účinný v čase založenia listu vlastníctva na základe uvedeného rozsudku) bol založený iba na evidencii nehnuteľností, tzn., že záväzný charakter mali len v nich uvedené technické údaje, za právnu stránku však orgány geodézie nezodpovedali. To malo za následok, že v zápisoch bol veľký počet nepresností a pochybností o právnych vzťahoch, čo pretrvávalo dodnes. V záujme komplexnej právnej úpravy zápisu právnych vzťahov k nehnuteľnostiam bol prijatý zákon č. 265/1992 Zb. o zápisoch vlastníckych a iných vecných práv k nehnuteľnostiam, ktorý obsahoval právnu úpravu zápisu právnych vzťahov k nehnuteľnostiam. Zákon opäť zaviedol tri druhy zápisov do katastra nehnuteľností, a to vklad, záznam a poznámky. Právne účinky týchto zápisov sú rôzne a spočívajú na troch princípoch, a to:

- na konštitutívnom princípe, podľa ktorého vklad má právotvorný význam,
- na evidenčnom princípe, podľa ktorého záznam má len evidenčný význam,
- na prenotačnom princípe, ktorý umožní uskutočňovať poznámky o právnych vzťahoch za podmienok ustanovených v zákone. Na týchto princípoch je založený aj v súčasnosti účinný zákon č. 165/1995 Z. z. o katastri nehnuteľností a o zápise vlastníckych a iných práv k nehnuteľnostiam (katastrálny zákon).

12.1. Správne preto sudy v základnom konaní skúmali otázku nadobúdacieho titulu žalobcov, pričom z kópie z mapy určeného operátu na parcelu č. 1215 a 1231 (č. l. 188 súdneho spisu) zistili, že sa jedná o neidentické pozemky v rámci lokality „X. Y.“. V identifikácii parciel č. 2241-3158/92 Správy geodézie a kartografie Bratislava - vidiek zo dňa 28. 08. 1992 v časti A. Stav podľa pozemkovej knihy - listiny parc. č. 1231 o výmere 2302 m² je v časti B, stav v evidencii nehnuteľností uvedené „Pozemok združený do parc. č. 1215/1, 1215/4 v užív. PD C.. Z PKV č. 246 pre k. ú. K. súd zistil, že vlastníčkou pozemku parc. č. 1215 bola od 26. 08. 1930 C. Š., rod K.. Z PKV č. 619 pre k. ú. K. zase zistil, že vlastníckmi parc. 1231 roľ a X. Y. boli C. N. v 4/16-inách, I. N. v 4/16-inách, R. F., rod. K. v 1/16-ine, I. D., rod. K. v 1/16-ine, S.S. J., rod. K. v 1/16-ine, R. K. v 1/16-ine a Y. N. v 4/16-inách. Správne preto uzavreli, že ide o neidentické parcely, preto rozsudok OS Bratislava - vidiek sp. zn. 9C/43/74 z 12. 6. 1974 nezaložil vlastnícke právo právneho predchodcu žalobcov k parcele, ktorá je predmetom konania. Na tomto závere nemohli zmeniť nič, svedecké výpovede Š. a I., pretože sa týkali užívania dotknutej nehnuteľnosti, nie vlastníckych vzťahov. Podľa názoru dovolacieho súdu spôsob, akým odvolací súd dospel k tomuto rozhodujúcemu skutkovému zisteniu, zodpovedá ustanoveniu § 191 CSP v spojení s ustanovením § 185 CSP. Úvahy, ktorými sa v rámci hodnotenia dôkazov riadil, sú v súlade so zásadami formálnej logiky, pričom výsledok hodnotenia dôkazov zodpovedá tomu, čo malo byť nimi zistené.

13. Nedôvodná je aj námietka, spočívajúca v nedostatku skúmania podmienok pre potvrdenia vlastníctva žalovanej. Predmetom posúdenia bolo určenie vlastníctva žalobcov, súd neurčoval vlastnícke právo žalovanej (na neexistencii jej vlastníckeho práva nie je naliehavý právny záujem). Sudy sa v bodoch 60 (prvoinštančný súd) a 56 (krajský súd) dostatočne vyporiadali.

14. Vzhľadom na uvedené preto dovolací súd dospel k záveru, že dovolateľmi namietaná dôvodnosť dovolania v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP nie je daná. V súvislosti s ďalšími námietkami uvedenými v dovolaní konštatuje, že sa jedná len o samotné spochybňovanie správnosti skutkových zistení a vyhodnotenia dôkazov súdom, ako i polemiku s rozhodnutím odvolacieho súdu, a preto sa nimi nezaoberal.

15. Z týchto dôvodov dospel najvyšší súd k záveru, že dovolanie je vzhľadom na uvedené nedôvodné, a preto ho ako celok zamietol (§ 448 CSP).

16. Úspešným žalovaným súd nepriznal náhradu trov dovolacieho konania pretože im v dovolacom konaní žiadne nevznikli.

17. Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.